PROVEDBENA ODLUKA VIJEĆA (EU) 2021/678

od 23. travnja 2021.

o izmjeni Provedbene odluke (EU) 2020/1350 o odobravanju na temelju Uredbe (EU) 2020/672 privremene potpore Republici Litvi radi smanjenja rizika od nezaposlenosti u izvanrednoj situaciji nakon izbijanja bolesti COVID-19

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EU) 2020/672 od 19. svibnja 2020. o uspostavi Europskog instrumenta za privremenu potporu radi smanjenja rizika od nezaposlenosti u izvanrednoj situaciji (SURE) nakon izbijanja bolesti COVID-19 ([1]), a posebno njezin članak 6. stavak 1.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

budući da:

(1) Vijeće je slijedom zahtjeva Litve od 7. kolovoza 2020. Litvi 25. rujna 2020. odobrilo financijsku pomoć u obliku zajma u maksimalnom iznosu od 602 310 000 EUR s maksimalnim prosječnim dospijećem od 15 godina, kako bi se dopunili nacionalni napori Litve u odgovoru na učinak izbijanja bolesti COVID-19 i socioekonomske posljedice izbijanja te bolesti za radnike i samozaposlene osobe.

(2) Litva je trebala koristiti zajam za financiranje programâ skraćenog radnog vremena i sličnih mjera iz članka 3. Provedbene odluke Vijeća (EU) 2020/1350 ([2]).

(3) Izbijanje bolesti COVID-19 i dalje imobilizira velik dio radne snage u Litvi. To je dovelo do iznenadnog i znatnog povećanja javnih rashoda u Litvi povezanih s mjerama iz članka 3. točaka (a) i (b) Provedbene odluke (EU) 2020/1350.

(4) Izbijanje bolesti COVID-19 i izvanredne mjere koje je Litva 2020. i 2021. provela radi ograničavanja izbijanja te bolesti i njezinih socioekonomskih i zdravstvenih posljedica dramatično su utjecale na javne financije te na njih i dalje utječu. U Komisijinoj jesenskoj prognozi 2020. procijenjeno je da će Litva do kraja 2020. zabilježiti deficit opće države od 8,4 % i dug opće države od 47,2 % bruto domaćeg proizvoda (BDP). Predviđa se da će 2021. deficit opće države u Litvi iznositi 6,0 % BDP-a, a dug opće države 50,7 % BDP-a. U Komisijinoj zimskoj privremenoj prognozi 2021. predviđeno je povećanje BDP-a Litve za 2,2 % u 2021.

(5) Litva je 11. ožujka 2021. podnijela zahtjev za dodatnu financijsku pomoć Unije od 354 950 000 EUR kako bi nastavila dopunjavati svoje nacionalne napore poduzete 2020. i 2021. u odgovoru na učinak izbijanja bolesti COVID-19 i socioekonomske posljedice izbijanja te bolesti za radnike i samozaposlene osobe. To se posebno odnosi na mjere navedene u uvodnim izjavama od 6. do 8.

(6) U „Zakonu o zapošljavanju br. XII-2470” od 21. lipnja 2016., kako je izmijenjen 2020. ([3]), kako je naveden u članku 3. točki (a) Provedbene odluke (EU) 2020/1350, Litva je uvela program isplate subvencija poslodavcima kako bi se pokrile procijenjene plaće za svaku zaposlenu osobu koja se suočava s razdobljem bez posla kao potporu tijekom karantene i izvanrednog stanja. Prije 1. siječnja 2021. poslodavac je mogao odabrati između subvencija

([1]) SL L 159, 20.5.2020., str. 1.

([2]) Provedbena odluka Vijeća (EU) 2020/1350 od 25. rujna 2020. o odobravanju na temelju Uredbe (EU) 2020/672 privremene potpore Republici Litvi radi smanjenja rizika od nezaposlenosti u izvanrednoj situaciji nakon izbijanja bolesti COVID-19 (SL L 314, 29.9.2020., str. 35.).

([3]) Članak 41., dio 2-1 „Zakona o zapošljavanju br. XII-2470” od 21. lipnja 2016., kako je izmijenjen „Zakonom br. XIII-2822” od 17. ožujka 2020., „Zakonom br. XIII-2846” od 7. travnja 2020., „Zakonom br. XIII-3005” od 4. lipnja 2020. i „Zakonom br. XIV-131” od 23. prosinca 2020.

kojima se pokriva 70 % plaće, do najvišeg iznosa od 1,5 puta više od minimalne plaće, ili 90 % plaće (100 % u slučaju zaposlenika u dobi od 60 i više godina), do najvišeg iznosa minimalne plaće. Od 1. siječnja 2021. poslodavac može primati subvencije kojima se pokriva 100 % plaće, do najvišeg iznosa od 1,5 puta više od minimalne plaće. Poslodavci koji su sudjelovali u programu moraju zadržati najmanje 50 % svojih zaposlenika najmanje tri mjeseca nakon završetka isplate subvencije.

(7) U skladu sa „Zakonom o zapošljavanju br. XII-2470" od 21. lipnja 2016., kako je izmijenjen 2020., kako je naveden u članku 3. točki (a) Provedbene odluke (EU) 2020/1350, subvencije su se isplaćivale i za zaposlenike koji se vraćaju na posao nakon razdoblja bez posla ([4]) tijekom razdoblja do šest mjeseci nakon njihova povratka na posao. Podložno gornjoj granici minimalne plaće ili dvostrukom iznosu minimalne plaće, ovisno o gospodarskoj djelatnosti koju obavlja poslodavac, iznos subvencija isplaćenih u prvom i drugom mjesecu nakon povratka na posao može biti do 100 % plaće zaposlenika, u trećem i četvrtom mjesecu može biti do 50 %, a u petom i šestom mjesecu može biti do 30 %. Te se subvencije mogu smatrati mjerom koja je slična programima skraćenog radnog vremena, kako je navedeno u Uredbi (EU) 2020/672, jer im je cilj bio pružiti dohodovnu potporu zaposlenicima i pomoći im u zadržavanju postojećih radnih odnosa.

(8) Tijela su uvela i naknade za samozaposlene osobe, uključujući samozaposlene osobe koje se bave poljoprivrednom djelatnošću s poljoprivrednim gospodarstvom ili farmom ne manjom od četiri jedinice ekonomske veličine, kako su navedene u članku 3. točki (b) Provedbene odluke (EU) 2020/1350. Ta je mjera izmijenjena 2020. ([5]). U 2020. ta je naknada iznosila 257 EUR i isplaćivala se tijekom razdoblja karantene i izvanrednog stanja te iduća dva mjeseca. U 2021. naknada iznosi 260 EUR i isplaćuje se tijekom razdoblja karantene i izvanrednog stanja te još jedan mjesec poslije. Naknade za samozaposlene osobe mogu se smatrati mjerom koja je slična programima skraćenog radnog vremena, kako je navedeno u Uredbi (EU) 2020/672, jer im je cilj zaštititi samozaposlene osobe ili slične kategorije radnika od smanjenja ili gubitka prihoda.

(9) Litva ispunjava uvjete za podnošenje zahtjeva za financijsku pomoć utvrđene u članku 3. Uredbe (EU) 2020/672. Litva je Komisiji dostavila odgovarajuće dokaze o povećanju stvarnih i planiranih javnih rashoda za 1 101 607 198 EUR od 1. veljače 2020. zbog nacionalnih mjera poduzetih za rješavanje socioekonomskih posljedica izbijanja bolesti COVID-19. To je iznenadno i znatno povećanje jer se odnosi na proširenje postojećih nacionalnih mjera koje se izravno odnose na programe skraćenog radnog vremena i slične mjere koje obuhvaćaju znatan udio poduzetnika i radne snage u Litvi. Litva je sredstvima Unije financirala 144 347 198 EUR povećanog iznosa rashoda.

(10) Komisija se u skladu s člankom 6. Uredbe (EU) 2020/672 savjetovala s Litvom i provjerila je odnosi li se iznenadno i znatno povećanje stvarnih i planiranih rashoda izravno na programe skraćenog radnog vremena i slične mjere, kako je navedeno u zahtjevu Litve od 11. ožujka 2021.

(11) Stoga bi trebalo pružiti financijsku pomoć kako bi se Litvi pomoglo u rješavanju socioekonomskih posljedica ozbiljnih gospodarskih poremećaja uzrokovanih izbijanjem bolesti COVID-19. Komisija bi trebala donijeti odluke o dospijećima, iznosu obrokâ i tranši te o njihovoj isplati u bliskoj suradnji s nacionalnim tijelima.

(12) Litva i Komisija trebale bi ovu Odluku uzeti u obzir u sporazumu o zajmu iz članka 8. stavka 2. Uredbe (EU) 2020/672.

(13) Ovom Odlukom ne bi se trebao dovoditi u pitanje ishod postupaka u vezi s narušavanjem funkcioniranja unutarnjeg tržišta, osobito na temelju članaka 107. i 108. Ugovora. Ona nema prednost pred zahtjevom iz članka 108. Ugovora da države članice obavijeste Komisiju o slučajevima potencijalne državne potpore.

([4]) Članak 41., dio 2.-4. „Zakona o zapošljavanju br. XII-2470" od 21. lipnja 2016., kako je izmijenjen „Zakonom br. XIII-2822" od 7. svibnja 2020. i „Zakonom br. XIII-3005" od 4. lipnja 2020.

([5]) Članak 5-1. „Zakona o zapošljavanju br. XII-2470" od 21. lipnja 2016., kako je izmijenjen „Zakonom br. XIII-2822" od 17. ožujka 2020., „Zakonom br. XIII-2846" od 7. travnja 2020., „Zakonom br. XIII-2877" od 30. travnja 2020. i „Zakonom br. XIV-35" od 3. prosinca 2020.

(14) Litva bi trebala redovito obavješćivati Komisiju o izvršenju planiranih javnih rashoda kako bi Komisija mogla procijeniti u kojoj je mjeri Litva te rashode izvršila.

(15) Odluka o dodjeli financijske pomoći donesena je uzevši u obzir postojeće i očekivane potrebe Litve, kao i zahtjeve za financijsku pomoć na temelju Uredbe (EU) 2020/672 koje su već podnijele ili ih planiraju podnijeti druge države članice, primjenjujući pritom načela jednakog postupanja, solidarnosti, proporcionalnosti i transparentnosti,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Provedbena odluka (EU) 2020/1350 mijenja se kako slijedi:

1. članak 2. mijenja se kako slijedi:

   (a) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

   „1. Unija Litvi stavlja na raspolaganje zajam u maksimalnom iznosu od 957 260 000 EUR. Maksimalno prosječno dospijeće zajma iznosi 15 godina.”;

   (b) stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:

   „4. Prvi obrok isplaćuje se podložno stupanju na snagu sporazuma o zajmu iz članka 8. stavka 2. Uredbe (EU) 2020/672. Svi dodatni obroci isplaćuju se u skladu s uvjetima tog sporazuma o zajmu, ili ako je to relevantno, podložno stupanju na snagu dodatka tom sporazuma o zajmu ili izmijenjenog sporazuma o zajmu.”;

2. članak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„*Članak 3.*

Litva može financirati sljedeće mjere:

(a) subvencije za plaće tijekom razdoblja bez posla, kako su predviđene u članku 41. ‚Zakona o zapošljavanju br. XII-2470’ od 21. lipnja 2016., kako su izmijenjene 2020.;

(b) subvencije za plaće nakon razdoblja bez posla, kako su predviđene u članku 41. ‚Zakona o zapošljavanju br. XII-2470’ od 21. lipnja 2016., kako su izmijenjene 2020.;

(c) naknade za samozaposlene osobe, kako su predviđene u članku 5-1. ‚Zakona o zapošljavanju br. XII-2470’ od 21. lipnja 2016., kako su izmijenjene 2020.;

(d) naknade za samozaposlene osobe koje se bave poljoprivredom, kako su predviđene u članku 5-2. ‚Zakona o zapošljavanju br. XII-2470’ od 21. lipnja 2016., kako su izmijenjene 2020.”;

3. članak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„*Članak 4.*

1. Litva do 30. ožujka 2021. i svakih šest mjeseci nakon toga obavješćuje Komisiju o izvršenju planiranih javnih rashoda, sve do potpunog izvršenja tih planiranih javnih rashoda.

2. Ako se mjere iz članka 3. temelje na planiranim javnim rashodima i ako su predmet provedbene odluke o izmjeni Provedbene odluke (EU) 2020/1350, Litva u roku od šest mjeseci od datuma donošenja te provedbene odluke o izmjeni i svakih šest mjeseci nakon toga obavješćuje Komisiju o izvršenju planiranih javnih rashoda, sve do potpunog izvršenja tih planiranih javnih rashoda.”.

Članak 2.

Ova je Odluka upućena Republici Litvi.

Ova Odluka proizvodi učinke od dana priopćenja adresatu.

Članak 3.

Ova Odluka objavljuje se u *Službenom listu Europske unije*.

Sastavljeno u Bruxellesu 23. travnja 2021.

Za Vijeće
Predsjednica
A. P. ZACARIAS